

Sammenfattende redegørelse for miljøvurdering af udkast til bekendtgørelse om ophævelse af bekendtgørelse om indfasning af kvælstof til akvakulturerhvervet

Marts 2020

Indholdsfortegnelse

1. Indledning.....	3
2. Integration af miljøhensyn i planen.....	4
3. Kommentering af høringssvar afgivet til miljørapporten	4
4. Valg af planen frem for rimelige alternativer	5
4.1. Nul-alternativ	5
4.2. Valg af planen.....	5
5. Overvågning af væsentlige miljøpåvirkninger.....	5

1. Indledning

Miljø- og Fødevarerministeriet har gennemført en strategisk miljøvurdering af udkast til bekendtgørelse om ophævelse af bekendtgørelse om indfasning af kvælstof til akvakulturerhvervet (ophævelse af N-indfasningsbekendtgørelsen).

Den strategiske miljøvurdering (miljørapporten) har været i offentlig høring i perioden 30. januar til 27. februar 2020 sammen med udkast til bekendtgørelse om ophævelse af N-indfasningsbekendtgørelsen.

Denne sammenfattende redegørelse er udarbejdet i henhold til miljøvurderingslovens § 13, stk. 2¹. Redegørelsen er udarbejdet med afsæt i miljørapport over udkast til ophævelse af N-indfasningsbekendtgørelsen.

Redegørelsen er anvendt som beslutningsgrundlag i forbindelse med fastsættelse af *planen*. Ved *planen* forstås i denne sammenhæng udkast til bekendtgørelse om ophævelse af bekendtgørelse om indfasning af kvælstof til akvakulturerhvervet (ophævelse af N-indfasningsbekendtgørelsen).

Planen medfører, at N-indfasningsordningen ophæves, hvorfor der ikke vil blive tildelt yderligere kvælstof under ordningen. Den ordning, som nu ophæves, indebærer, at visse akvakulturvirksomheder kan tildeles en supplerende mængde kvælstof på i alt 423 tons frem til 2021 og dermed øge deres produktion af fisk.

I første ansøgningsrunde i 2019 under N-indfasningsordningen blev der samlet meddelt tilladelse til 147 tons kvælstof. Planen medfører, at den resterende mængde kvælstof på 276 tons ikke kan udmøntes.

Når N-indfasningsbekendtgørelsen ophæves, må planen bidrage til en mindre kvælstofsudledning i forhold til det forudsatte i vandområdeplanerne. Samlet set vurderes planen ikke at føre til væsentlige ændringer i vandmiljøets tilstand, eller at medføre væsentlig indvirkning på flora, fauna eller biologisk mangfoldighed.

Ændringerne er yderligere beskrevet i miljørapporten og fremgår af høringsbrevet til høringen af ophævelsesbekendtgørelsen.

Den sammenfattende redegørelse over miljøvurdering af planen offentliggøres samtidig med den udmøntende bekendtgørelse, så behandlingen af resultaterne fra den offentlige høring af miljørapporten og dennes betydning for udformningen af den endelige plan bliver synlig for offentligheden.

Miljø- og Fødevarerministeriet har modtaget ét samlet høringssvar med bemærkninger fra Dansk Akvakultur, Landbrug og Fødevarer samt AquaCircle til høringen af ophævelse af N-indfasningsbekendtgørelsen, hvor der bl.a. henvises til miljøvurderingen i miljørapporten. Høringssvaret er derfor også behandlet i forbindelse med udarbejdelsen af nærværende sammenfattende redegørelse jf. afsnit 3.

Redegørelsen indeholder en beskrivelse af, hvordan miljøhensyn er integreret i planen, herunder gengivelse og kommentering af høringssvar modtaget i forbindelse med den offentlige høring af miljørapporten. Redegørelsen indeholder

¹ Lovbekendtgørelse nr. 448 af 10. maj 2017 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

desuden en beskrivelse af alternativer til planen samt en overordnet beskrivelse af den besluttede overvågning af planens væsentlige miljøpåvirkninger.

2. Integration af miljøhensyn i planen

Det følger af planen, at N-indfasningsordningen ophæves, og der vil således ikke blive tildelt yderligere kvælstof under ordningen.

I første ansøgningsrunde i 2019 under N-indfasningsordningen blev der samlet meddelt tilladelse til 147 tons kvælstof. Planen medfører, at den resterende mængde kvælstof på 276 tons ikke kan udmøntes.

Når N-indfasningsbekendtgørelsen ophæves, må planen bidrage til en mindre kvælstofsudledning i forhold til det forudsatte i vandområdeplanerne. Samlet set vurderes planen ikke at føre til væsentlige ændringer i vandmiljøets tilstand, eller at medføre væsentlig indvirkning på flora, fauna eller biologisk mangfoldighed.

3. Kommentering af høringsvar afgivet til miljørapporten

Dansk Akvakultur, Landbrug & Fødevarer og AquaCircle refererer i et samlet høringsvar, at der ikke er proportionalitet mellem de miljømæssige gevinster og de negative erhvervmæssige konsekvenser. Organisationerne henviser i den forbindelse til miljørapportens s. 5, hvor det fremgår, at planen samlet set ikke vurderes at føre til væsentlige ændringer i vandmiljøets tilstand, eller at medføre væsentlig indvirkning på flora, fauna eller biologisk mangfoldighed.

Herudover nævner de tre organisationer, at det af miljørapporten fremgår, at det ikke kan udelukkes, at anvendelse af medicin og hjælpestoffer kan bidrage til den eksisterende negative påvirkning af vandmiljøet. Organisationerne ønsker at tilbagevise dette med henvisning til, at udledning af medicin og hjælpestoffer fra akvakultur er reguleret, så de skal overholde miljøkrav.

Miljø- og Fødevareministeriets bemærkninger:

Med planen vil den resterende mængde kvælstof på 276 tons i medfør af N-indfasningsbekendtgørelsen ikke kunne tildeles og dermed udledes til vandmiljøet. Lokalt vil vandmiljøet kunne opleve en reduceret kvælstoftilførsel som følge af at N-indfasningsordningen ophæves. Dette forventes dog ikke samlet set at lede til *væsentlige* ændringer i vandmiljøet.

For så vidt angår medicin og hjælpestoffer, så vil en øget kvælstofudledning – som følge af en øget akvakulturproduktion – alt andet lige medføre en øget brug og udledning af medicin og hjælpestoffer. Disse stoffer vil der ikke kunne kompenseres for via andre tiltag, hvorfor den samlede udledning vil forøges. Idet udledningen af disse stoffer kun må ske inden for gældende regler, vurderes udledningen som udgangspunkt ikke at have en negativ indvirkning på miljøet. I og med, at der er tale om miljøfremmede forurenende stoffer, kan en negativ påvirkning fra en forøget udledning dog ikke helt udelukkes.

Bemærkningerne har ikke givet anledning til ændringer i planen.

4. Valg af planen frem for rimelige alternativer

Bekendtgørelse om ophævelse af bekendtgørelse om indfasning af kvælstof til akvakulturerhvervet (ophævelse af N-indfasningsbekendtgørelsen) udgør planen og er holdt imod nul-alternativet.

4.1. Nul-alternativ

Der er i de gældende vandområdeplaner indregnet en forøget kvælstofudledning svarende til den udledning, der forventedes at ville ske som følge af udmøntningen af N-indfasningsbekendtgørelsen (423 tons kvælstof).

Med planen må det forventes, at udledningen fra akvakultur kun vil stige med de ca. 147 tons kvælstof, der er givet tilladelse til at udlede i medfør af N-indfasningsbekendtgørelsen. Det er 276 tons mindre end den maksimale mængde kvælstof, der kunne uddeles under ordningen, jf. N-indfasningsbekendtgørelsen.

Hvis planen ikke gennemføres, vil der kunne meddeles tilladelse til kvælstof ud over de 147 tons, som er uddelt med N-indfasningsbekendtgørelsen og op til de 423 tons.

Forud for 3. vandplanperiode opgøres indsatsbehovet igen, og der vil på den baggrund blive taget stilling til et fornyet indsatsprogram.

4.2. Valg af planen

Når N-indfasningsbekendtgørelsen ophæves, må planen bidrage til en mindre kvælstofsudledning i forhold til det forudsatte i vandområdeplanerne.

Samlet set vurderes planen ikke at føre til væsentlige ændringer i vandmiljøets tilstand, eller at medføre væsentlig indvirkning på flora, fauna eller biologisk mangfoldighed.

5. Overvågning af væsentlige miljøpåvirkninger

Det Nationale Overvågningsprogram for Vandmiljø og Natur (NOVANA), som startede i 1989 under et andet navn, har til formål at tilvejebringe viden om natur- og miljøtilstanden i Danmark. NOVANA skal således understøtte nationale prioriterede behov for overvågningsdata om påvirkning, tilstand og udvikling i naturen og miljøet i Danmark. Programmet bidrager især til opfyldelse af forpligtelser i EU-direktiver, dansk lov og internationale konventioner om overvågning af natur, vandmiljø og luft samt behovet for viden i forbindelse med de nationale vandområde- og Natura 2000-planer. Hertil kommer andre nationale forvaltningsmæssige behov på bl.a. drikkevands-, pesticid- og nitratområdet.

Denne viden er en del af forvaltningsgrundlaget for den danske natur- og miljøpolitik og beslutningsgrundlaget for miljøpolitiske initiativer. Data fra programmet indgår også i dokumentationen af effekterne af forvaltningsmæssige initiativer på natur- og miljøområdet.

NOVANA er målrettet efter både 1) at skabe et nationalt overblik over natur- og miljøtilstanden i Danmark samt 2) at kunne give viden om konkrete områder og lokaliteter i Danmark til brug for udarbejdelse af de næste vand- og Natura 2000-planer samt havstrategi, herunder at vurdere effekterne af de første vand- og Natura 2000-planer, som følger af implementering af Vandramme- og naturdirektiverne (dvs. Habitat- og Fuglebeskyttelsesdirektiverne). Endvidere er programmet tilrettelagt efter at overvåge luftforurening med henblik på bestemmelse af belastningen af naturen med kvælstofforbindelser samt human eksponering.

Denne kombination af nationalt overblik og konkret viden om specifikke områder opnås ved, at flere af delprogrammerne i NOVANA er tilrettelagt efter Vandrammedirektivets principper ved en kombination af såkaldt Kontrolovervågning og Operationel overvågning m.v. Kontrolovervågningen beskriver den generelle tilstand og udvikling i miljøet og naturen på nationalt niveau. Operationel overvågning er til gengæld tilrettelagt til at beskrive tilstanden i konkrete områder og lokaliteter, som er i risiko for ikke at opfylde miljømålene i vand- og Natura 2000-planerne. Dertil kommer kortlægning af arter- og naturtyper, effektovervågning, havstrategiovervågning m.v. På baggrund af de prioriterede behov tilrettelægges den konkrete overvågning for perioden 2017-21 inden for otte delprogrammer rettet mod specifikke fagområder og medier.